

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Petržálka a soudců JUDr. Igora Pařízka a Mgr. Michaely Novákové ve věci

žalobce: [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Dominikem Fojtů
sídlem Křížíkova 185/35, 186 00 Praha

proti
žalovaným: 1/ [redacted] narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátem Mgr. Ladislavem Drhou
sídlem Václavské náměstí 802/52, 110 00 Praha

2/ [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]

o určení, že pozemky patří do zaniklého, ale dosud nevypořádaného společného jmění manželů (SJM),

k odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 21. srpna 2025 č. j. 13 C 139/2022-1191,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu **se potvrzuje.**
- II. Žalobce je povinen nahradit žalované 1/ náklady odvolacího řízení 18 825 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

- III. Žalobce a žalovaný 2/ vůči sobě navzájem nemají právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud rozhodl, že se zamítá žaloba ze dne 13. 4. 2022 o určení, že pozemky parc. č. [REDACTED] a [REDACTED] v katastrálním území [REDACTED] (ke dni právní moci rozhodnutí Státního pozemkového úřadu sp. zn. [REDACTED], tj. 15. 11. 2022), pozemky parc. č. [REDACTED] a [REDACTED] v katastrálním území [REDACTED] u [REDACTED], pozemky parc. č. [REDACTED] a [REDACTED] v katastrálním území [REDACTED], pozemky parc. č. [REDACTED] a [REDACTED] v katastrálním území [REDACTED], a pozemky parc. č. [REDACTED] a [REDACTED] v katastrálním území [REDACTED] jsou v zaniklém, ale dosud nevypořádaném společném jmění manželů žalobce a 1. žalované, a současně nejsou ve správě svěřenského fondu s názvem Svěřenský fond ve prospěch B-Family, IČO 07493495 (výrok I) a žalobce je povinen zaplatit na náhradě nákladů řízení žalované 1/ k rukám jejího zástupce 150 845 Kč a žalovanému 2/ 1 500 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II).
2. Proti rozsudku podal žalobce odvolání. Předně namítal, že žalovaná 1/ bez jeho vědomí po rozpadu manželství jednak založila svěřenský fond (v němž je správce její otec jako žalovaný 2/) a jednak do něj vložila sporné pozemky, tj. nemůže zde těžit ze svého protiprávního, absolutně neplatného jednání, spočívajícího v nepřípustném vyvedení majetku ze SJM. Dále namítal, že se o tom všem s určitostí dozvěděl nikoliv už 28. 3. 2019, ale až v červnu 2019, kdy také včas uplatnil námitku relativní neplatnosti dle § 714 odst. 2 o. z. Konečně namítal, že i kdyby tuto námitku neplatnosti uplatnil pozdě, byla by zde námitka jejího promlčení vznesená žalovanou neplatná pro rozpor s dobrými mravy. Navrhl proto, aby krajský soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobě vyhová, nebo jej zrušil a věc vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení.
3. Žalovaná 1/ ve vyjádření k odvolání navrhla, aby krajský soud napadený rozsudek ve výroku I potvrdil a bezesbýtku se s ním ztotožnila v jeho skutkových i právních závěrech. Ve výroku II však navrhla, aby krajský soud napadený rozsudek k odvolání žalobce ve vztahu jen k ní změnil tak, že jí přizná vyšší náhradu nákladů řízení před okresním soudem.
4. Žalovaný 2/ se k odvolání nevyjádřil a z účasti u odvolacího jednání se ze zdravotních důvodů omluvil, aniž by žádal o jeho odročení.
5. Krajský soud jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o. s. ř.) po zjištění, že odvolání je přípustné (§ 201 o. s. ř.), obsahuje všechny podstatné náležitosti (§ 205 o. s. ř.) a je podáno osobou oprávněnou a včas (§ 201 a § 204 o. s. ř.), projednal odvolání u jednání (§ 214 odst. 1 o. s. ř.). Přezkoumal napadený rozsudek i jemu předcházející řízení v mezích, ve kterých se žalobce jakožto odvolatel domáhal jeho přezkoumání (§ 212 o. s. ř.) a přihlížel přitom i k důvodům, které nebyly v odvolání uplatněny (§ 212a odst. 1 o. s. ř.). Odvolání neshledal opodstatněné.
6. V projednávané věci krajský soud v zásadě bezesbýtku sdílí jako správné skutkové i právní závěry okresního soudu, na základě nichž žalobu zamítl (a jež nemohou být pro žalobce nijak překvapivé, neboť jsou opřeny toliko o vypořádání se s argumentací všech účastníků vznesenou v průběhu řízení před ním). Může plně odkázat na přiléhavé a výstižné odůvodnění napadeného rozsudku s tím, že jen k jeho doplnění, mírnému upřesnění a k odvolacím námitkám žalobce dodává následující.
7. Podstata daného sporu (napadeného rozsudku) tkví v tom, že žalovaná 1/ jako zakladatel (za trvání manželství od 30. 9. 2000 do 17. 4. 2019) dle § 1448 o. z. platně vložila sporné

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

pozemky Smlouvou o jejich svěření správci ze dne 26. 10. 2018, resp. Statutem o založení Svěřenského fondu ve prospěch B - Family ze dne 25. 9. 2018 do tohoto svěřenského fondu, resp. žalovanému 2/ jako jeho správci, přičemž žalobce se o tom dozvěděl už dne 28. 3. 2019, následně sice zahájil toto řízení dne 13. 4. 2022 (v němž žaloba byla doručena žalované 1/ dne 9. 5. 2022 a žalovanému 2/ dne 26. 4. 2022) a až v rámci žaloby vnesl námitku relativní neplatnosti popsaného jednání žalované dle § 714 odst. 2 o. z., jež je však k námitce obou žalovaných promlčena dle § 619 odst. 2 ve spojení s § 609, § 610 odst. 1 a § 646 o.z.

8. Jestliže žalovaná 1/ ještě za manželství platně vložila pozemky do svěřenského fondu, nemohou tyto být (ale ani žádná jiná majetková hodnota s nimi či s fondem spojená) v zaniklém a dosud nevyporádaném SJM (jak tvrdí a domáhá se určení žalobce). Vznikem svěřenského fondu totiž vzniká svébytný právní a majetkový institut, který není osobou ani věcí, dochází tím k převodu vlastnického práva zakladatele k vyčleněnému majetku ve prospěch autonomního vlastnictví svěřenského fondu. K okamžiku jeho vzniku, tedy k okamžiku přijetí pověření ke správě svěřenského fondu nebo k okamžiku smrti zůstavitele, který je zakladatelem ve smyslu § 1451 o. z., ztrácí zakladatel vlastnické právo k vyčleněnému majetku s výjimkou toho majetku, u něhož zákon podmiňuje nabytí vlastnického práva jinou skutečností, než je sama smlouva o převodu vlastnického práva. Tato práva vykonává svěřenský správce, ale ani ten není vlastníkem svěřenského fondu, protože není ve smyslu § 1012 o. z. nadán vlastnickou svobodou. Svěřenský fond není právnickou osobou, nemá právní osobnost a nemůže vystupovat jako účastník řízení (procesní způsobilost je přiznána jen svěřeneckému správci). Je entitou bez právní subjektivity, která představuje autonomní majetek bez vlastníka vyčleněný zakladatelem k naplňování konkrétního účelu a spravovaný svěřenským správcem (viz už okresním soudem správně zmíněný rozsudek Nejvyššího soudu ze 21. 3. 2024 sp. zn. 24 Cdo 1754/2022 nebo jeho další usnesení ze dne 15. 12. 2020, sp. zn. 27 Cdo 3033/2019 či ze dne 27. 10. 2021, sp. zn. 8 Tdo 906/2021 a srov. Pihera, V. in Spáčil, J. a kol. Občanský zákoník III. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2013, výklad k § 1448 o. z.).
9. V té souvislosti má krajský soud ve shodě s okresním soudem za to, že pro rozhodnutí sporu nebylo významné, zda se jednalo o pozemky v SJM (jak namítal žalobce) nebo ve výlučném vlastnictví žalované 1/, neboť v každém případě byly platně vloženy do svěřenského fondu. Jinak řečeno, pokud by se jednalo jen o pozemky ve výlučném vlastnictví žalované 1/, mohla je do svěřenského fondu vložit platně bez dalšího a pokud by se jednalo o pozemky v SJM, námitka žalobce o relativní neplatnosti takového vložení dle § 714 odst. 2 o. z. je promlčena.
10. Otázka promlčení vznesení námítky relativní neplatnosti (zejména běh promlčecí doby 3 let žalobci) byla okresním soudem ve smyslu § 619 odst. 2 o. z. v zásadě správně posouzena z důvodů uvedených v bodech 23, 25, 35 až 56 odůvodnění napadeného rozsudku, na něž krajský soud plně odkazuje a mohl by je jen opakovat. Krajský soud zde může jen doplnit, že vznesení námítky relativní neplatnosti je hmotněprávním jednáním (§ 545 o. z.), pro něž je významné nikoliv procesní zahájení tohoto řízení podáním žaloby k soudu, nýbrž až okamžik doručení žaloby každému z žalovaných (§ 570 odst. 1 o. z.), neboť teprve tímto okamžikem byla vůči nim námitka relativní neplatnosti vznesena (projev vůle o ní jim došel a mohli se s ním objektivně seznámit). I kdyby platilo, že ohledně této námítky relativní neplatnosti mezi žalobcem a žalovanou 1/ jakožto manžely promlčecí doba neběžela s odkazem na § 646 o. z. už od jednání opatrovnického soudu 28. 3. 2019 (uvažovaného okresním soudem), stejně by běžela nejpozději od právní moci rozvodu manželství 17. 4. 2019. Řízení v této věci totiž bylo zahájeno 13. 4. 2022 a žaloba (která v sobě prvně obsahovala námitku relativní neplatnosti) byla doručena žalované 1/ dne 9. 5. 2022 a žalovanému 2/ dne 26. 4. 2022, tj. oběma v každém případě po uplynutí 3 let od 17. 4. 2019. V tomto směru tedy krajský soud mírně upřesňuje právní závěry okresního

soudu uvedené v bodech 45, 48 a 52 odůvodnění napadeného rozsudku, což však na výsledku rozhodnutí projednávané věci ničeho nemění. Jinak však krajský soud plně souhlasí zejména s odůvodněním napadeného rozsudku v jeho bodech 49 a 52 ohledně posouzení otázky počátku běhu promlčení u možnosti vznést námitku promlčení i otázky prvního vznesení této námitky.

11. Krajský soud nemohl přisvědčit žalobci v tom, že právní jednání žalované 1/ o vložení pozemků do svěřenského fondu je absolutně neplatné, neboť odporuje zákonu nebo je v rozporu s dobrými mravy, případně že je v rozporu s dobrými mravy námitka promlčení vznesená žalovanou 1/ ve vztahu k námitce relativní neplatnosti vznesené žalobcem. Dlouhodobě ustálená rozhodovací praxe Nejvyššího soudu totiž připouští, že právní jednání jednoho z manželů bez souhlasu druhého v případě, kdy souhlasu bylo zapotřebí dle § 714 odst. 2 o. z., je zásadně toliko relativně neplatné (nikoliv absolutně), a to např. i v případě převodu společných členských práv v bytovém družstvu bez vědomí a souhlasu druhého manžela – což lze v poměrech souzené věci ztotožnit s nakládáním se spornými pozemky (viz např. rozsudek velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 14. 1. 2009, sp. zn. 31 Cdo 855/2008, uveřejněný v jeho Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. R 85/2009). Jinak a stručněji řečeno, podstatou daného sporu je toliko vyvedení sporných pozemků ze SJM (pokud v něm vůbec byly), aniž by bylo významné, na koho či kam byly převedeny.
12. Ve skutkových poměrech projednávané věci nelze vysledovat žádné, natož pak mimořádně závažné okolnosti, pro něž by mělo být právní jednání žalované 1/ absolutně neplatné dle § 580 odst. 1 ve spojení s § 6 odst. 2 a § 8 o. z. Naopak je nutno vyzdvihnout tu skutečnost, že žalobce měl dlouhodobě možnost namítat neplatnost vložení sporných pozemků do svěřenského fondu, čehož ale řádně a včas nevyužil. Z těchto důvodů také nemůže být v rozporu s dobrými mravy námitka promlčení vznesená žalovanými ve vztahu k námitce relativní neplatnosti vznesené žalobcem.
13. Už vůbec pak pro rozhodnutí projednávané věci není významné, za jakým účelem, za jakých okolností a s jakým cílem byl svěřenský fond založen, neboť podstatné je jen vyřešení otázky, zda do něj žalovaná 1/ mohla platně vložit sporné nemovitosti či nikoliv. Ve zbytku zde lze opět jen odkázat na správné odůvodnění napadeného rozsudku v jeho bodech 54 až 56, 57 a 75 až 94.
14. Nicméně bez ohledu na výše uvedené a k doplnění napadeného rozsudku krajský soud dodává, že pokud by v souběžně probíhajícím a dosud neskončeném řízení o vypořádání SJM bylo zjištěno, že sporné pozemky původně patřily do SJM, nebylo by patrně úplně vyloučeno uvažovat o disparitě vypořádacího podílu ve prospěch žalobce, resp. promítnout to do výše vypořádacího podílu ze SJM. A to zejména s ohledem na znění § 1472 a § 1474 o. z. ve spojení se zněním Statutu svěřenského fondu v jeho čl. 8 odst. 3 a 5, dle něž nedojde-li k vyčerpání fondu nebo převedení majetku na obmyšlené děti žalobce a žalované 1/, vrátí se majetek zakladateli, tj. žalované 1/. Rovněž by v takovém případě nemusel být vyloučen ani postup dle § 1467 o. z., ovšem při přísném prokázání splnění podmínek v něm uvedených.
15. Se zřetelem k výše uvedenému tudíž krajský soud podle § 219 o. s. ř. napadený rozsudek jako ve výroku věcně správný potvrdil. Jen k odvolání žalobce přitom nemohl k jeho tíži a ve prospěch žalované 1/ měnit výši náhrady nákladů řízení před okresním soudem (jak žalovaná 1/ navrhovala ve vyjádření k odvolání). Jedná se totiž o procesní situaci, kdy došlo k potvrzení rozsudku okresního soudu ve věci samé a kdy odvolání žalované 1/ proti výroku II napadeného rozsudku o nákladech řízení bylo už dříve, pravomocně odmítnuto okresním soudem pro opožděnost. Za této situace se tedy z pohledu závislosti rozhodnutí o nákladech řízení na rozhodnutí o věci samé nic nezměnilo (viz bod 30 a 31

aktuálního Stanoviska pléna Ústavního soudu ze dne 5. 3. 2025 sp. zn. Pl. ÚS-st. 60/24). Naopak za této situace nelze připustit ve své podstatě duplicitní přezkum nákladového výroku jen k odvolání žalobce ve věci samé a jen k jeho tíži, pokud nedošlo ke změně napadeného rozsudku ve věci samé a pokud odvolání žalované 1/ proti nákladům řízení bylo opožděné.

16. O nákladech odvolacího řízení krajský soud rozhodl v souladu s § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. a procesně úspěšné žalované 1/ přiznal vůči neúspěšnému žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení v plné výši, tj. v částce 18 825 Kč, kterou tvoří 1/ odměna advokáta 11 240 Kč za dva úkony právní služby po 5 620 Kč dle § 7 bod 5 a § 9 odst. 4 písm. a/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (a. t.), ve znění od 1. 1. 2025, spočívající v sepisu vyjádření k odvolání a účasti u odvolacího jednání dle § 11 odst. 1 písm. g/ a k/ a. t. (příčemž ve zbytku nelze považovat žalovanou 1/ účtované náklady odvolacího řízení za účelné, tj. zcela neúčelnou se jeví a/ porada advokáta s klientkou, jež do odvolacího řízení nic nového nepřinesla, b/ vyjádření žalované 1/ k doplnění odvolání žalobcem, které samo o sobě do věci nic nového nepřineslo, tj. tím spíše bylo neúčelné i vyjádření se k němu a c/ zjevně bezdůvodná žádost žalované 1/ o odročení odvolacího jednání, již nebylo vyhověno), 2/ náhrada hotových výdajů 900 Kč dle § 13 odst. 3 a. t., tj. 2x 450 Kč za citované dva úkony právní služby, 3/ náhrada cestovních výdajů advokáta dle § 13 odst. 5 a. t. za jízdné k odvolacímu jednání ve výši 2 218 Kč, tj. spotřebované palivo a náhradu za použití vozidla (viz § 1 a § 4 vyhl. č. 475/2024 Sb.), 4/ náhrada za promeškaný čas advokáta v souvislosti s výše poskytnutým úkonem právní služby ve výši 1 200 Kč za 8 půlhodin po 150 Kč strávených cestou ze sídla advokáta k odvolacímu jednání a zpět dle § 14 odst. 1 písm. a/, odst. 3 a. t. a 5/ 21% DPH dle § 137 odst. 3 o. s. ř. ze všech předchozích částek ve výši 3 267 Kč. V souladu s § 160 odst. 1 o. s. ř. jsou tyto náklady odvolacího řízení splatné k rukám zástupce (advokáta) žalované 1/ ve lhůtě dle § 160 odst. 1 o. s. ř.
17. Žalovanému 2/ v odvolacím řízení žádné náklady nevznikly, neboť v něm nebyl zastoupen, k odvolání se nevyjádřil a z účasti u odvolacího jednání se omluvil, tj. i přes jeho procesní úspěšnost v odvolacím řízení mu nebyla žádná náhrada jeho nákladů vůči žalobci přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání jen za splnění podmínek daných § 237 a násl. o. s. ř., přičemž přípustnost dovolání je zde oprávněně zkoumat jen dovolací soud. Dovolání lze podat do dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou a rozhoduje o něm Nejvyšší soud se sídlem v Brně jako soud dovolací.

Hradec Králové 15. prosince 2025

JUDr. Jiří Petržálek v. r.
předseda senátu